

Информационен бюлетин №6

ноември - декември 2025 г.

В ТОЗИ БРОЙ ЧЕТЕТЕ

Изграждане на капацитет

- Есенна покана за Peer Review - резултати и новости
- Покана за City-to-City Exchange

Териториално развитие

- Програма на ЕС за градовете

Поканата за участие в търг на "Portico"

- Станете част от Центъра за градски знания на ЕС

Урбакт

- Общини без граници

Изпреварваща информация за EUI-IA 2026

- Какво да очаквате през 2026

Покани за партньорски проверки

Резултатите от есенната покана за Peer Review (партньорски проверки) вече са факт.

Петата покана, приключила на 18 ноември 2025 г., привлече силен интерес от градове и градски специалисти в цяла Европа. Получени бяха общо 11 заявления от 7 държави членки на ЕС за ролята на град под преглед. От тях 10 са градове с под 500 000 жители, което потвърждава силната ангажираност на малките и средните градове.

Получени са и 36 заявления за рецензенти от 12 държави членки на ЕС, включително от България. 80% от кандидатите са базирани в по-слабо развити или региони в преход.

Одобрените 7 града под преглед, чиито предизвикателства ще бъдат обект на партньорска проверка през пролетта на 2026 г. са:

Йоенсуу (Финландия); Кавала (Гърция); Хелзинки (Финландия); Пярну (Естония); Прага (Чехия); Сауе (Естония); Бриндизи (Италия)

Освен това, 29 нови рецензенти от 8 държави са добавени към групата в резултат на поканата.

Следва екипът на EUI да групира градовете и рецензентите, а първите две събития за партньорска проверка за март и май/юни 2026 г.

Предстоящите партньорски оценки ще съберат градове на различни етапи от прилагането на стратегията за устойчиво развитие, което ще даде възможност за взаимно обучение в различни географски и тематични контексти.

Peer Review

В момента има **отворена покана за позицията на рецензенти**: ако сте пропуснали крайния срок за есенната покана и се интересувате да се присъедините към групата от рецензенти, **кандидатствайте сега!**
Постоянна покана за рецензенти

Какво представлява PR?

Peer Review демонстрира как сътрудничеството между европейски градове може да допринесе за по-ефективни и устойчиви стратегии за градско развитие.

Процесът включва структурирана самооценка, експертна подкрепа и обмен на практически опит между градове, изправени пред сходни предизвикателства в прилагането на интегрирани стратегии за устойчиво градско развитие (SUD)/Планове за интегрирано развитие на общините (ПИРО).

В своята същност това е 2-3-дневно събитие, което обединява 3 града за преглед, всеки със своята група от максимум 6 партньора.

Допустими кандидати:

- **Градове под преглед:** Местни власти от градски тип (www.urban-initiative.eu/article-11-cities) – до 4-ма представители от кандидат
- **Рецензенти:** всеки общински служител с интерес и познания в сферата на интегрираното териториално развитие – кандидатства самостоятелно с формална подкрепа на общината

Изкуството на сътрудничеството

Как протича процесът?

Всяка партньорска проверка следва процес на изпълнение от пет стъпки.

1. Избраните участници потвърждават обхвата на партньорската проверка

С подкрепата на EUI, всеки избран град под преглед представя подробно предизвикателствата, които желае да разгледа в партньорската проверка, под формата на три въпроса. Мястото и датите се определят от EUI.

2. Процес на комбиниране на град под преглед и рецензент

EUI групира градовете под преглед, с рецензенти според съответния експертен опит и сходствата в контекста.

3. Подготовка за събитието за партньорска проверка

Участниците подготвят основната част от дискусиите за събитието и ще присъстват на три до две подготвителни онлайн срещи.

4. Участие в двудневното или тридневно събитие

Дейността завършва със събитието за партньорска проверка.

Участниците посещават семинари, панелни дискусии, учебни посещения и неформални моменти за работа в мрежа.

5. Последващи дейности

Градовете под преглед получават доклад с основните препоръки от събитието и как да ги интегрират.

Въз основа на получените препоръки, те биват поканени да кандидатстват за обмен между градове (city to city exchange).

Шест месеца след събитието всички участници са поканени на онлайн проследяване на напредъка за актуализация на стратегията на града под преглед.

Друга последваща дейност се организира 1 година след събитието. На заинтересованите градове под преглед, може да бъде предложена и пътна карта за изпълнение, която да предоставя пряка подкрепа за изпълнението на поне една препоръка или действие, получени в контекста на партньорската проверка.

По-долу ще намерите информация за скорошен партньорски преглед.

Коимбра, Португалия

Три стратегии за устойчиво градско развитие бяха във фокуса на тази партньорска проверка - Коимбра (Португалия), Игуменица (Гърция) и Асоциацията за развитие на Западна Атина. Прегледът беше воден от 18 рецензенти, т.е. градски специалисти от цяла Европа, които споделиха своя опит в областта на устойчивото градско развитие.

Чрез серия от интерактивни сесии, градовете под преглед и рецензентите надградиха своят капацитет в следните области:

Ползите за кандидатите за партньорски проверки

Ползи за рецензенти

- Рецензентите подкрепят и вдъхновяват с опита си, но и учат от другите градове - процесът винаги е двупосочен.
- Чрез процеса на споделяне на собствените си подходи и практики, рецензентите се насърчават да разсъждават критично върху собствените си успехи и оставащите предизвикателства.
- EUI връчва сертификати на всеки експерт след събитието

Ползите за градовете под преглед

- Структуриран процес на самооценка, изграден около инструмента SAT4SUD, разработен от Съвместния изследователски център на Европейската комисия.
- Идентифициране на специфични нужди при разработването, прилагането или мониторинга на ПИРО, които след това се разглеждат чрез насочващи въпроси.
- Конкретна, персонализирана обратна връзка, добри практики и опит от европейски партньори за директно справяне с трите предизвикателства.
- Постоянна експертна подкрепа, насоки и съвети от екипа от одобрени експерти на EUI преди, по време и след събитието.

- Осигуряване на непрекъснато ангажиране на заинтересованите страни, от разработването на стратегията до нейното изпълнение и оценка.
- Свързване на планираните действия със съществуващи финансови схеми.
- Мониторинг на стратегията с правилни и обективни показатели.
- Осигуряване на устойчивост на услугите с намаляващо население.
- Дългосрочно планиране и непрекъсваемост на стратегията.
- Осигуряване на ползи за крайградските райони от инвестиции от ЕС и национални инвестиции.
- Подобряване на туризма и териториалното брандиране.

Общо 20 града от цяла Европа участваха в това събитие и споделиха опит по отношение на тези специфични предизвикателства, свързани с проектирането и прилагането на стратегии за устойчиво градско развитие.

Интересувате ли се какво се случи?

Моля, вижте презентациите от двата дни и от посещението на място!

Презентации и дневен ред

ТЪРСЯТ СЕ КАНДИДАТИ ЗА CITY TO CITY EXCHANGE

Какво е City to city exchange?

Събира град със специфичен проблем, свързан с устойчивото градско развитие, заедно с още 1-2 града от друга държава членка на ЕС с експертен опит, които да помогнат за справяне с това предизвикателство.

Участниците могат да са служители на общината и изборни лица.

Допустимост: градски общини със степен на урбанизация DEGURBA 1 или 2 без значение от населението им - **ВИЖ ТУК**

Роли:

- **град-кандидат**, заявявате интерес за намиране на решение на предизвикателства в сферата на устойчивото развитие
- **град партньор**, споделяте свои опит и експертиза за решения в сферата на устойчивото градско развитие

Кои са основни дейности?

Учебни посещения в друг град в Европа

Разнообразни дейности за взаимно обучение - посещения на място, семинари

Фокус върху практически решения на предизвикателствата на местното градско развитие

КАКВО ПОЛУЧВАТЕ?

Финансова и експертна подкрепа от Европейската градска инициатива

Кандидатстване по всяко време

вид разходи	град кандидат	град партньор
Пътни (калкулатор)	до 4 човека за всяко посещение в партньорския град	до 2 човека за всяко посещение в града кандидат
Дневна ставка (размери)	до 4 души за периода на всяко посещение до партньорския град (плюс 2 дни за път)	до 2 души за периода на всяка посещение в града кандидат (плюс 2 дни за път)
Разходи за персонал (350 евро)	не	до 2 човека за продължителността на всяко физическо посещение

CITY TO CITY EXCHANGE

ЕТАПИ

**седмица
0**

Кандидатстване

Подаване на заявлението онлайн

**седмица
4**

Вземане на решение

Отговор в рамките на 4 седмици
след подаване на заявлението

**месец
1**

Начало

Подготовка и планиране на
учебни посещения

**месец
2-6**

Изпълнение

Провеждане до три учебни
посещения

**месец
7**

Отчитане

Подаване на окончателния
си отчет и заявки за
възстановяване на разходи

Програма на ЕС за градовете

На 3 декември т.г. Европейската комисия обяви новата Програмата на ЕС за градовете – нова, амбициозна рамка, която утвърждава градовете като ключови партньори в проектирането и прилагането на европейските политики в областта на зеления, цифровия и социалния преход. В основата на тази рамка стои Европейската градска инициатива (ЕГИ), която от създаването си работи за по-интегриран, опростен и ефективен подход към подкрепата на градовете в ЕС.

От 2026 г. Европейската комисия ще въведе редовни политически диалози с местните лидери, стъпвайки върху резултатите от Програмата на ЕС за градовете и работата на тематичните партньорства. Форумът на градовете, организиран съвместно от ЕК и ЕГИ, ще продължи да бъде основна платформа за обмен на политики, изграждане на общност и формулиране на стратегически препоръки. Паралелно с това ЕГИ ще подкрепя технически консултации с градски експерти и ще улеснява споделянето на знания и обратната връзка в реално време.

Разширяване на ролята на ЕГИ

Като част от новата архитектура за подкрепа на градовете, Европейската градска инициатива разширява своята роля – от насърчаване на иновациите към предоставяне на по-ясни насоки и ориентация. Създаването на Бюро за помощ на градовете, подкрепено от платформата Portico, ще улесни достъпа до инструменти на ЕС, възможности за финансиране и експертна помощ при прилагането на политики и програми.

Значим елемент остава и Покана 4 на ЕГИ за иновативни действия, която ще бъде открита в началото на 2026 г. с бюджет от 60 млн. евро по ЕФРР и фокус върху малките и средни градове и тестването на иновативни решения в малък мащаб.

Предстоящият програмен период ще въведе и платформата „Градове на ЕС“ – унифицирана структура, която ще обедини финансиране, техническа помощ, данни, знания и консултантска подкрепа за градове от всички размери. До момента ЕГИ вече е подкрепила над 850 града в Европа, като преобладаващата част от тях са малки и средни населени места.

Чрез изграждане на капацитет, подкрепа за иновации, консултации за финансиране, централизирани данни и непрекъснат диалог с европейските институции, Европейската градска инициатива се утвърждава като ключов инструмент за подпомагане на устойчивото градско развитие.

Покана за участие в търгове за управление, улесняване и провеждане на операциите на „Portico“

Какво е „Портико“?

„Portico“ е централният хъб на ЕС за знания и общност за градски специалисти в цяла Европа. Той обединява информация, данни, възможности за финансиране и взаимодействие с общността, за да подпомогне на градовете в проектирането, прилагането и разширяването на решения за устойчиво градско развитие.

Като ранен оперативен компонент на предстоящата Програма на ЕС за градовете, „Portico“ свързва общностите, заинтересованите страни, организациите на ниво ЕС, институциите и партньорите в споделено онлайн пространство, предоставяйки достъп до ресурси и улеснявайки взаимното обучение, за да се засили капацитетът им за постигане на устойчиво градско развитие, акцентирайки върху приоритети на ЕС на местно ниво.

Какво се търси?

Чрез тази покана EUI търси изпълнител, който може по-специално:

- да управлява и доразвива центъра за знания, общността и Градската панорама на „Portico“;
- да интегрира висококачествени, релевантни за ЕС знания и да ги направи лесно откриваеми;
- подкрепя ангажирането на потребителите, обмена на партньори и установяването на връзки между градовете;
- допринася за комуникацията, организацията и разпространението на Portico и свързаните с него дейности на EUI и UAEU;
- помага за идентифицирането на потенциални бенефициенти на EUI в общността на „Portico“.

The logo for Portico, featuring the word "portico" in a bold, lowercase, sans-serif font. The letters "p" and "o" are dark blue, while the letters "r", "t", "i", "c", and "o" are a vibrant purple. The logo is set against a background of soft, overlapping purple and yellow arcs.

Крайният срок за подаване на предложения е 6 януари 2026 г. в 13:00 ч.

Всички документи за търга и пълни подробности са достъпни на страницата с поканите за участие на следния линк:

<https://www.urban-initiative.eu/tenders/external-support-management-portico-platform>

Европейска градска инициатива и УРБАКТ – общини без граници

Обучение между градовете: укрепване на капацитета чрез партньори - опитът на Целе с Европейската градска инициатива

Град Целе, намиращ се в източна Словения, прекара последните няколко години в тихо преоткриване. Подобно на много малки и средни европейски градове, той е изправен пред демографски натиск, емиграция на таланти, жилищни проблеми и променяща се икономическа среда. Но Целе доказва, че с желание, откритост и правилния вид подкрепа, дори един сравнително малък град може да оформи собственото си бъдеще - и да вдъхнови другите по пътя.

Целе кандидатства за обмен успешно по „City-to-city Exchange“ с град Гент, фокусирайки се върху обновяването на кварталите. Обменът не е изолирана дейност - той е продължение на учебния път, започнал във Виченца и Любляна.

Ясно е, че всяка стъпка надгражда предишната: изграждане на капацитет → експериментиране → приложение → по-задълбочено обучение → нови обмени → по-силен град.

Вдъховени от опита на Целе, в средата на декември 2025 г., община Монтана кандидатства и бе одобрена да проведе city to city exchange с партньор словенският град. През декември се проведе първото обучително посещение в Целе, а до април ще има такова и в Монтана. Сред акцентите на обмена са трансформация на градските пространства, ангажиране на младежите чрез неформално образование, креативни градски дейности, спорт и култура и др. Резултатите следва да доведат до трансформация на съществуващите пространства - паркове, площади или необитаеми пространства - в динамична среда, която отразява нуждите и енергията на младите хора и стимулира участието им в развитието на града.

УРБАКТ през 2025 г.

Събития

- URBACT City Festival 2025 във Вроцлав събра 523 участници от 321 града и 36 държави, където бяха отбелязани 116 URBACT Good Practices с реално въздействие на местно ниво. [URBACT](#)
- EU City Lab on Active Mobility в Хамбург, координиран с European Urban Initiative (EUI), събра местни представители, министри и експерти за обсъждане на устойчивата градска мобилност.
- Традиционният фестивал през 2026 г. ще се проведе в Кипър. Фокусът в неговата програма ще бъде върху постиженията на 273 общини, взели участие в изпълнените 30 мрежи за съвместно планиране.

Общо въздействие и перспектива

- засили транслатирането на добри практики между европейски градове;
- разви обмен на знания и инструменти за устойчиво градско развитие;
- стимулира диалог между градски практики, експерти и политици;
- подкрепи иновативни решения с реално местно въздействие.

Развитие и укрепване на мрежите

- 25 нови URBACT Transfer Networks през ноември 2025: помагат на градовете да прилагат вече доказани решения и да спестят време и ресурси. [URBACT](#)
- Сега URBACT поддържа 65 мрежи (включително Transfer, Action Planning и Innovation Transfer Networks) с 525 партньори от 32 държави. [URBACT](#)
- 30 Action Planning Networks приключват своята работа през декември 2025 с готови Интегрирани планове за действие, които ще бъдат представени на URBACT City Festival 2026 в Никозия.

URBACT Knowledge Hub

URBACT продължи да разширява Knowledge Hub – център за обмен на знания и практически решения по ключови теми:

- мобилност
- зелена градска икономика
- природосъобразни решения
- социални данни
- техники за разказване на истории ("storytelling")

Серия от Уебинари на URBACT през 2026 г.

Social data webinars

15 January–19 February 2026
Online on Zoom

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

От 15 януари до 19 февруари 2026 г. се присъединете към серия от четири уебинара за това как градовете могат да събират, анализират, наблюдават и превръщат социални данни в политики

През 2025 г. четири мрежи за планиране на действия по URBACT – One Health 4 Cities, U.R. Impact, NextGen YouthWork и Cities@Heart – се обединиха, за да проучат как градовете могат да използват социалните данни по-интелигентно и по-ефективно при разработването на местни политики. Това съвместно пътешествие в рамките на Центъра за знания на URBACT за данни вече завършва със серия от четири уебинара, които са отворени за широката общественост.

Събития

Мрежите започнаха своето пътешествие с проучване, за да разберат по-добре как градовете по URBACT използват социални данни в своята местна работа, какви инструменти и методи вече са налице и къде все още е необходима подкрепа – от събиране и управление до анализ и оценка на социални данни.

Въз основа на тези констатации, Секретариатът на URBACT и градските партньори разработиха серия от уебинари, за да обсъдят как социалните данни могат да подобрят градските политики.

Те ще споделят примери от местни практики и сътрудничеството си в мрежите на URBACT, а също така ще поканят други градове и партньори в дискусиата.

Резултатите от уебинарите ще бъдат обобщени в ръководство за градски политики, основани на социални данни, като част от съвместен творчески процес, така че очаквайте още!

Цели

Крайната цел на серията уебинари е да се сподели опит и знания относно използването на социални данни и съвместно да се направят заключения и да се разработят препоръки за това как социалните данни могат да направят градовете по-добри.

Регистрация

В случай на проявен интерес, можете да получите повече информация и да се регистрирате, чрез посочения линк: **ЛИНКА**

Нова покана за предложения за иновативни действия стартира в началото на 2026 г.

Следващата глава в тестването на иновативни решения в градовете започва скоро! Поканата за иновативни дейности ще бъде обявена през февруари следващата година.

Предстоящата покана ще бъде по-различна от предходните три, като надгражда и адаптира принципите на предишните.

Въпреки че поканата е отворена за всички градски тип общини, този път тя ще насърчава кандидатури от:

- Малки и средни градове
- Градове с ограничен опит в работата с европейски фондове
- Динамични градски власти, които са готови да експериментират с нови решения, но имат по-малко опит в областта на иновациите

Прагът за допустимост на база брой жители също е намален на 25 хил. души, докато преди беше минимум 50 хил. души. Планира се максимален бюджет на проект от около 2,5 млн. евро, от които 80% са от ЕФРР, а останалите 20% са за сметка на кандидатите. Така по четвъртата покана се очаква да бъдат подкрепени около 30 проекта. Периодът на изпълнение е по-кратък - 2 години.

Темите ще са по-широки, като ще отразяват приоритетите в новата Програма на ЕС за градовете (виж по-горе), включително икономика, конкурентоспособност и просперитет, жилищна политика, действия в сферата на климата, околната среда и чистата енергия, мобилност, цифровизация, социално включване и равенство, сигурност и др. Също така кандидатурите на градовете могат да предлагат тестване на иновативни решения, които вече не е задължително да са уникални за ЕС, а може да са тествани вече на друго място, но не и на местното ниво на кандидата, т.е. допустими са и местни иновации.

Кратка презентация за предстоящата покана за предложени в предварителна презентацията **ТУК**

Моля, имайте предвид, че цялата информация е ориентировъчна и подлежи на промяна в процеса на доработване.

В началото на 2026 г. НСОРБ ще организира информационна сесия, посветена на поканата, в рамките на която вече ще бъдат ясни всички детайли.

Очаквайте през 2026 г.

януари

Консултации HСОРБ и EUI за събитие за изграждане на капацитет в България през 2026 г.

Старт на партньорството Compact Cities на Програмата на ЕС за градовете

Цикъл от вебинари за управление на социални данни по УРБАКТ

февруари

Обявяване на 4-тата покана за Иновативни дейности

Информационна сесия по 4-тата покана за Иновативни дейности

март

Обявяване на пролетна покана за Peer Reviews

Инфо сесия за пролетна покана за Peer Reviews

Проучване за бъдещите приоритети

Старт на нова покана за Урбакт мрежи - Call for Action

Градски фестивал в Никозия (Урбакт)

април

tbc Policy Lab в областта на устойчивия туризъм - Валенсия (Испания)

Градски фестивал в Никозия (Урбакт)

май

Световен градски форум за жилищно осигуряване, Баку, Азербайджан (Урбакт)

Вебинар за разказване на истории/ storytelling

юни

Краен срок за кандидатури по 4-тата покана за Иновативни дейности

Policy Lab в областта на новия Европейски Баухаус

септември

tbc Policy Lab в областта на "изчезващите" градове - Целе, Словения

Policy Lab в областта на управлението на води - Брюж, Белгия

октомври

Обявяване на резултати по 4-тата покана за Иновативни дейности

Policy Lab в областта на управлението на води - Брюж, Белгия (EUI и URBACT съвместно)

Обявяване на есенната покана за Peer Reviews

Инфо сесия за есенна покана за Peer Reviews

ноември

EU City Lab в областта на жилищната политика - Брюксел, Белгия

Отворено през цялата година:

кандидатствайте за city to city exchange

кандидатствайте за рецензент за peer review

Не забравяйте за **Portico** и **Urban Matchmaker**, за да намерите партньори, вдъхновение или да участвате в City to city exchange

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНТЕ В РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

<https://www.urban-initiative.eu/urban-contact-points/blgariya>

<https://urbact.eu/blgariya>

<https://www.linkedin.com/company/eui-and-urbact-bulgaria/>